

17 Nisan haftasında 15,2 milyar TL harcama yapıldı

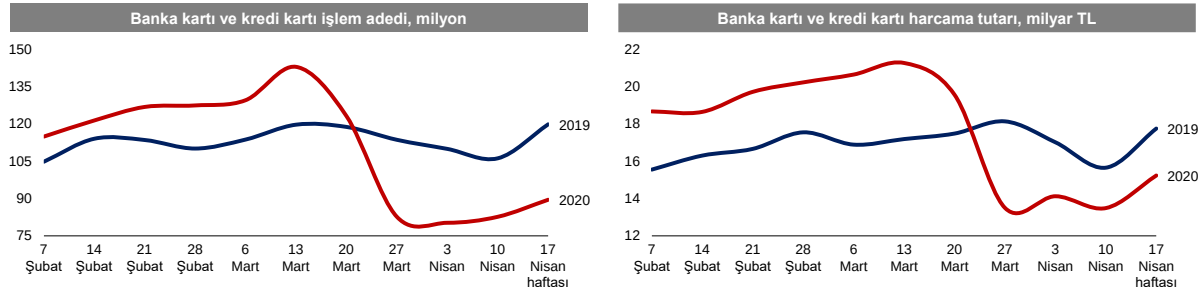
Tüketim eğilimlerini arz ve talep ekseninde çeşitli veriler üzerinden takip etmek mümkün ancak içerisinde bulunduğumuz süreçte, verileri mümkün oldukça anlık takip edebilmek önem arz ediyor. Bu kapsamda TCMB Banka Kartı ve Kredi Kartı Harcama Tutarları haftalık verisi tüketici harcamalarının takibine olanak sağlıyor. Bankalararası Kart Merkezi (BKM) Kart Monitör araştırması 2017 verilerine göre 10 kişiden 7'si ödemelerinde kredi kartını tercih ediyor ve COVID-19 nedeniyle birçok kişinin ödemelerinde özellikle kredi kartını tercih ettiği biliniyor.

Bu bülten kapsamında, COVID-19'un tüketici harcamaları açısından yarattığı etkiyi takip edebilmek amacıyla, TCMB Banka Kartı ve Kredi Kartı Harcama Tutarları verisi incelenmektedir. "COVID-19'un Tüketici Harcamalarına Etkisi Bülteninde", harcama kalemlerine göre tüketicilerin haftalık ve aylık banka kartı/kredi kartı harcaması ve haftalık/yıllık değişimleri ele alınmaktadır.

17 Nisan haftasında harcamalar, 10 Mart haftasına kıyasla 1,7 milyar TL arttı

17 Nisan haftasında banka kartı ve kredi kartı kullanılarak 15,2 milyar TL tutarında harcama yapıldı. Bir önceki haftaya kıyasla harcama tutarı 1,7 milyar TL (yüzde 13) arttı. İşlem adedi ise yüzde 8 artarak 90 milyon oldu. Bir önceki yılın aynı dönemine (15 Mart – 19 Nisan 2019) göre kıyaslandığında 13 Mart – 17 Nisan 2020'de yapılan harcamaların tutarı yüzde 6, işlem adedi ise yüzde 13 azaldı.

Şekil 1 - Banka kartı ve kredi kartı işlem adedi ve harcama tutarı, 7 Şubat – 17 Nisan 2020

Kaynak: TCMB, TEPAV görselleştirmesi

17 Nisan haftasında banka/kredi kartı ile yapılan harcamaların yüzde 33'ünü (5,1 milyar TL) market ve alışveriş merkezleri, yüzde 10'unu (1,5 milyar TL) çeşitli gıda ve yüzde 8'ini (1,3 milyar TL) elektrik-elektronik eşya, bilgisayar harcamaları oluşturdu. Alışveriş yöntemi bakımından incelendiğinde 17 Nisan haftasında yapılan toplam harcamaların 3,9 milyar TL'si (yüzde 25) internet üzerinden yapıldı.

17 Nisan haftasında bir önceki haftaya kıyasla market ve alışveriş merkezleri harcamaları 892 milyon TL (yüzde 21), çeşitli gıda harcamaları 203 milyon TL (yüzde 16), elektrik-elektronik eşya, bilgisayar harcamaları 109 milyon TL (yüzde 10), internet üzerinden yapılan alışverişler 287 milyon TL (yüzde 8) arttı.

Bir önceki haftaya kıyasla 17 Nisan haftasında en fazla artış doğrudan pazarlama, bireysel emeklilik, sağlık/sağlık ürünleri/kozmetik, market ve alışveriş merkezleri, giyim ve aksesuar, mobilya ve dekorasyon, kuyumcular ve çeşitli gıda harcama kalemlerinde görüldü. Seyahat acenteleri/taşımacılık, konaklama ve eğitim/kırtasiye/ofis malzemeleri vb. harcamalar azalışını sürdürdü.

Tablo 1 - Banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcamaların haftalık değeri (milyon TL) ve 13 Mart ve 10 Nisan haftasına göre değişimi, 17 Nisan 2020

	13-03-2020	10-04-2020	17-04-2020	13-03-2020 haftasına göre değişim, 17-04-2020	10-04-2020 haftasına göre değişim, 17-04-2020
Toplam	21.272	13.489	15.236	↓ -28%	↑ 13%
Market ve Alışveriş Merkezleri	4.413	4.164	5.055	↑ 15%	↑ 21%
Çeşitli Gıda	1.450	1.256	1.458	↑ 1%	↑ 16%
Elektrik-Elektronik Eşya, Bilgisayar	1.212	1.149	1.258	↑ 4%	↑ 10%
Hizmet Sektörleri	1.376	954	1.054	↓ -23%	↑ 10%
Benzin ve Yakıt İstasyonları	1.268	721	735	↓ -42%	↑ 2%
Sigorta	851	659	691	↓ -19%	↑ 5%
Yapı Malzemeleri, Hırdavat, Nalburiye	791	588	605	↓ -23%	↑ 3%
Sağlık/Sağlık Ürünleri/Kozmetik	953	415	508	↓ -47%	↑ 22%
Araç Kiralama-Satış/Servis/Yedek Parça	713	451	502	↓ -30%	↑ 11%
Giyim ve Aksesuar	1.628	410	483	↓ -70%	↑ 18%
Diğer	582	445	479	↓ -18%	↑ 8%
Kamu/Vergi ödemeleri	1.396	455	457	↓ -67%	↑ 0%
Mobilya ve Dekorasyon	660	344	404	↓ -39%	↑ 18%
Telekomünikasyon	371	318	341	↓ -8%	↑ 7%
Eğitim / Kırtasiye / Ofis Malzemeleri	578	287	279	↓ -52%	↓ -3%
Yemek	1.053	197	196	↓ -81%	↓ -1%
Bireysel Emeklilik	161	155	193	↑ 20%	↑ 25%
Müteahhit İşleri	190	144	152	↓ -20%	↑ 5%
Seyahat Acenteleri/Taşımacılık	456	117	114	↓ -75%	↓ -2%
Kuyumcular	301	73	85	↓ -72%	↑ 16%
Kulüp / Dernek / Sosyal Hizmetler	92	60	57	↓ -39%	↓ -5%
Havayolları	440	37	40	↓ -91%	↑ 8%
Konaklama	213	37	37	↓ -83%	↓ -2%
Doğrudan Pazarlama	36	26	33	↓ -8%	↑ 25%
Araba Kiralama	51	26	17	↓ -66%	↓ -33%
Kumarhane /İçkili Yerler	36	3	3	↓ -93%	↑ 5%
İnternet Üzerinden Yapılan Alışverişler	4.241	3.587	3.874	↓ -9%	↑ 8%
Mektupla/Telefonla Yapılan Alışverişler	975	790	861	↓ -12%	↑ 9%
Gümrük Vergisi Ödemeleri	965	244	220	↓ -77%	↓ -10%

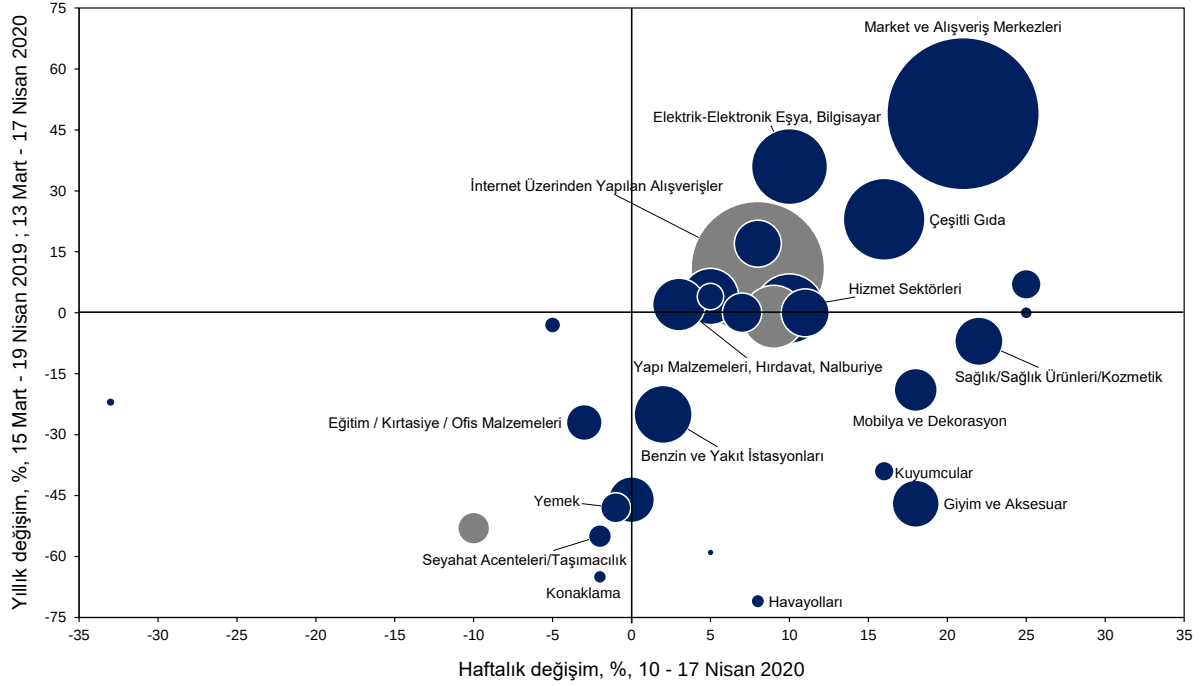
Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları

Not: Tabloda yer alan internet üzerinden yapılan alışverişler, mektupla/telefonla yapılan alışverişler ve gümrük vergisi ödemeleri ayrı bir harcama kalemi olmayıp, alışveriş yöntemini ifade etmektedir.

Bir önceki yılın aynı dönemine (15 Mart – 19 Nisan 2019) göre kıyaslandığında 13 Mart – 17 Nisan 2020'de en fazla artış market ve alışveriş merkezleri (yüzde 49), elektrik-elektronik eşya, bilgisayar (yüzde 36) ve çeşitli gıda (yüzde 23) harcamalarında görüldü. Aynı dönemde harcamalar en fazla havayolları (yüzde 71), konaklama (yüzde 65), kumarhane/içkili yerler

(yüzde 59), seyahat acenteleri/taşımacılık (yüzde 55) ve yemek (yüzde 48) harcamalarında azaldı (bkz. Şekil 2). Aynı dönemde internet üzerinden yapılan alışverişler bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11 arttı.

Şekil 2 - Banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcamaların yıllık (15 Mart – 19 Nisan 2019; 13 Mart – 17 Nisan 2020) ve haftalık değişimi (10 – 17 Nisan 2020), %

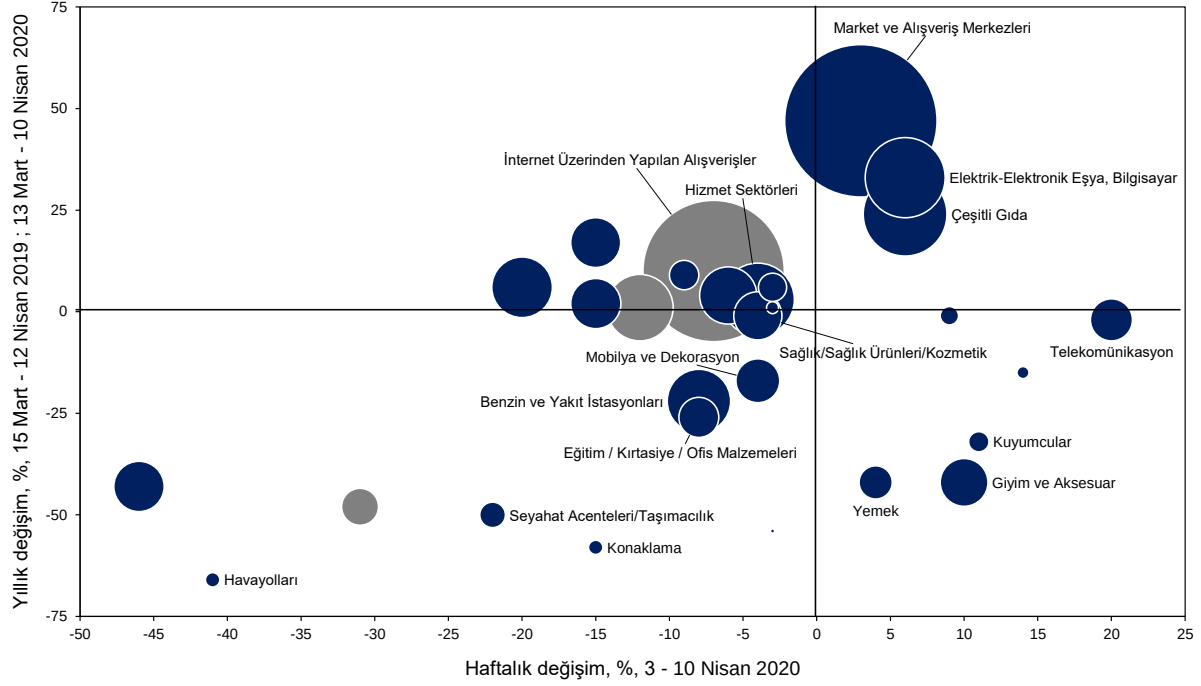

Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları

Not: Grafiğin dikey eksenini 13 Mart – 17 Nisan 2020'de yapılan toplam harcamaların, 15 Mart – 19 Nisan 2019'da yapılan toplam harcamalara göre yüzdelik değişimini; yatay eksen ise 2020 yılı 17 Nisan haftasında yapılan harcamaların 10 Nisan haftasına kıyasla yüzdelik değişimini vermektedir.

Not: Daire büyüklükleri, 17 Nisan haftasında yapılan harcamaların tutarını ifade etmektedir.

Şekil 3 - Banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcamaların yıllık (15 Mart – 12 Nisan 2019; 13 Mart – 10 Nisan 2020) ve haftalık değişimi (3 – 10 Nisan 2020), %

Kaynak: TCMB, TEPAV hesaplamaları

Bültenin ilerleyen sayıları, TEPAV web sitesi üzerinden haftalık açıklanmaya devam edecektir.

Analizlere ilişkin daha detaylı açıklamaları, TEPAV'ın 31 Mart 2020'deki Değerlendirme Notunda bulabilirsiniz.¹

¹ TEPAV. (2020). COVID-19'un Tüketici Harcamalarına Etkisi. 31 Mart 2020. Dündar, M. <https://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/10099>

Ekler

